

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

***ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ***

**24 ЖОВТНЯ 2025 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

5. Timpany, C., & Vandewater, E. (2021). *Digital play and preschool education: A systematic review*. Early Childhood Research Quarterly, 56, 217–229. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2021.04.001>

Катерина КРАСОВСЬКА,
Здобувачка другого (магістерського)
рівня вищої освіти, спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
Університет Ушинського
e-mail: katekrasovska01@gmail.com

ІГРОВІ МЕТОДИ І ПРИЙОМИ СТИМУЛЮВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ П'ЯТОГО РОКУ ЖИТТЯ

Проблема розвитку мовлення дітей дошкільного віку посідає провідне місце у сучасній педагогіці та психології, адже саме мовлення є основою пізнавальної діяльності, соціальної взаємодії та формування особистості. На п'ятому році життя діти активно засвоюють граматичні форми, розширюють словниковий запас, вчаться будувати складніші висловлювання. Проте нерідко спостерігається недостатня мовленнєва активність, що може ускладнити процес подальшого навчання у школі.

Сучасні наукові дослідження та практичний досвід доводять, що саме гра виступає провідною діяльністю дошкільника, завдяки якій ефективно формуються мовні навички, розвивається комунікація, знижується емоційна напруга та підвищується інтерес до спілкування. Тому використання ігрових методів і прийомів стимулювання мовленнєвої активності дітей п'ятого року життя є надзвичайно важливим завданням для педагогів і логопедів, адже воно поєднує природні потреби дитини у грі та спілкуванні з цілеспрямованим навчально-виховним впливом.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та практичне визначення ефективності ігрових методів і прийомів, спрямованих на стимулювання мовленнєвої активності дітей п'ятого року життя.

Розвиток мовлення дітей дошкільного віку є одним із пріоритетних напрямів сучасної дошкільної освіти. У Базовому компоненті дошкільної

освіти визначено, що мовленнєвий розвиток є складовою освітньої лінії «Мовлення дитини» і охоплює формування у дітей умінь комунікативної взаємодії, активного словника, граматично правильного мовлення та зв'язного висловлювання [1]. Особливий акцент зроблено на інтегрованому підході, що передбачає використання різних форм і методів діяльності, зокрема ігрових, які відповідають віковим потребам дошкільника. Це підкреслює актуальність застосування ігрових методів саме у п'ятирічному віці, коли провідною діяльністю дитини залишається гра, що природно стимулює мовленнєву активність.

У працях Л. Березовської наголошується, що дошкільна лінгводидактика базується на принципах науковості, доступності, інтерактивності та емоційної насиченості навчання. Учена підкреслює, що діти п'ятого року життя вже здатні до свідомого використання мовленнєвих конструкцій, однак їхня мовленнєва активність потребує стимулювання через ігрові вправи, дидактичні ігри та інтерактивні прийоми [2]. Це дозволяє не лише розвивати словниковий запас, але й формувати комунікативні вміння, необхідні для подальшого навчання.

Програма розвитку дитини «Українське дошкілля» визначає практичні орієнтири організації освітнього процесу та передбачає широке використання мовленнєво-ігрової діяльності. У програмі наголошено, що для дітей 5-го року життя ключовим є створення ситуацій, де гра виступає засобом формування мовленнєвої компетентності: через сюжетно-рольові ігри, мовленнєві ситуації, творчі завдання та інсценізації [3]. Така організація освітнього процесу сприяє виникненню мовленнєвої ініціативності та природному розвитку комунікативної активності.

У навчальному посібнику А. Богуш «Методична робота в закладах дошкільної освіти» [4] зазначається, що сучасна методична система роботи з розвитку мовлення повинна орієнтуватися на практичну значущість, інноваційність і використання дидактичних ігор. Водночас інший її посібник «Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників» містить конкретні приклади

мовленнєвих ігор, вправ та завдань, спрямованих на активізацію мовленнєвої діяльності. Учена обґрунтовано доводить, що такі форми роботи створюють позитивне емоційне середовище, знімають страх перед висловлюванням, стимулюють фантазію та забезпечують поступове ускладнення мовленнєвих завдань відповідно до вікових особливостей [5].

У навчальному посібнику «Загальне мовознавство» розкриваються основи мовної системи та принципи функціонування мовлення, що важливо для розуміння процесів його формування у дітей. У контексті дослідження це підкреслює, що мовленнєва активність не є спонтанною — вона розвивається у процесі спеціально організованого навчання та через мовленнєве середовище, зокрема ігрове [6].

Отже, аналіз наукових і програмно-методичних джерел [1–6] свідчить, що актуальність використання ігрових методів і прийомів стимулювання мовленнєвої активності дітей п'ятого року життя зумовлена провідною роллю гри у розвитку дитини, необхідністю формування стійкої комунікативної ініціативи та відповідністю вимогам Базового компоненту дошкільної освіти. Ігрова діяльність створює природні умови для засвоєння словникового запасу, граматичних структур і формування зв'язного мовлення, сприяє емоційному залученню та подоланню комунікативних бар'єрів. Метою дослідження є наукове обґрунтування й перевірка ефективності таких методів у практичній роботі з дітьми, що забезпечує інтеграцію теорії та практики розвитку мовлення в дошкільній освіті.

Література

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2021 р. № 33. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf. (дата звернення: 20.08.2025).
2. Березовська Л. Дошкільна лінгводидактика : навчальний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 220 с.

3. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Вид. 2-ге, зі зм. і доп. Тернопіль : Мандрівець, 2022. 216 с.
4. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
5. Богуш А. М. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників. Мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навчально-методичний посібник. Київ: Слово, 2018. 187 с.
6. Загальне мовознавство: навч. посібник / уклад. Н. Демченко, Т. Крехно, А. Чала; КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків: ФОП Петров В. В., 2020. 192 с.

Nataliia KRYMOVA,
Ph.D. in Psychology, ass. professor of the department
of family and special pedagogy and psychology
«Southern Ukrainian National Pedagogical
University K. D. Ushinsky», Ukraine
e-mail: Krymova.NO@pdpu.edu.ua

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL PEDAGOGY AS A MEANS OF SUPPORTING THE EMOTIONAL DEVELOPMENT OF A CHILD

The current stage of education development requires the introduction of innovative technologies that not only stimulate the cognitive activity of children, but also effectively support their emotional development. This is especially relevant for preschool age – the period of formation of the main personality structures, when the child actively acquires self-regulation skills, understanding of his own emotions and interaction with the environment. The concepts of V. Winnicott, R. Spitz, M. Mahler, A. Freud emphasize the importance of the child's inner world, the development of basic trust, the formation of self, emotional and social development. It is innovative pedagogical technologies, in particular game, art therapy, and interactive methods that open up new opportunities for implementing these

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Барчук Н., О. Ференчук.

Нові формати співпраці: дистанційна взаємодія з батьками вихованців закладу дошкільної освіти 69

Величко Т.

Особливості організації дозвілля дітей з особливими потребами в закладах освіти 74

Гуменюк О.

Фактори, що визначають ментальне здоров'я дітей у закладах дошкільної освіти 81

Давидова А.

Використання сенсорних ігор у процесі розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей молодшого дошкільного віку..... 85

Зайковська К.

Інноваційний потенціал степ-аеробіки у системі фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку 90

Іванова В.

Сюжетно-рольова гра як засіб мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку 97

Kovylyna V.

Integrating digital storytelling as an innovative tool in preschool education 104

Красовська К.

Ігрові методи і прийоми стимулювання мовленнєвої активності дітей п'ятого року життя..... 110

Krymova N.

Innovative technologies in preschool pedagogy as a means of supporting the emotional development of a child 113

Леонова В.

Теоретичні засади методики ознайомлення дітей із українським народознавством у закладі дошкільної освіти 118

Леонова В., В. Гончарова, К. Гуревська.

Теоретичні основи музичного виховання..... 122

Литвин І., Л. Онофрійчук.

Особливості LEGO-конструювання як педагогічна технологія..... 127

Літвінова Т.

Художні твори як засіб розвитку мовлення та формування умінь переказу 132

Миськова Н., В. Півторацька.

Особливості використання педагогічної технології «Логічні блоки Дьенеша» у взаємодії з дітьми раннього та дошкільного віку 139

Оразбаєва Л.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

